

عنوان مقاله:

بررسی نقش مساجد در شکل گیری جنبش های اسلامی در ایران

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی علوم اسلامی، پژوهش های دینی و حقوق (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

حمیدرضا سهرابی - استادیار گروه معارف اسلامی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

محمدجواد فرح بخش - استادیار گروه معارف اسلامی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

خلاصه مقاله:

مسجد از صدر اسلام تاکنون در زندگی مسلمانان نقش محوری داشته و زیربنای شکل گیری تمدن اسلامی محسوب می شود. مساجد در نظام سیاسی- اجتماعی مسلمانان فقط کارکرد عبادی و مذهبی نداشته، بلکه دارای کارکردهای سیاسی، اجتماعی، و نظامی بوده اند. این پژوهش با هدف شناخت جایگاه مساجد در تحولات اجتماعی معاصر و بر اساس چارچوب نظری نظریه بسیج چارلز تیلی و با روش توصیفی و تحلیلی بدنبال بررسی و تحلیل نقش مساجد در شکل گیری جنبش های اسلامی می باشند. براساس فرضیه این پژوهش مساجد سازمان هایی بودند که مهمترین نقش را در بسیج سیاسی مردم در جنبش های اسلامی معاصر بازی کردند. بر اساس یافته های این پژوهش نقش مساجد در شکل گیری نهضت های سیاسی- اجتماعی شیعیان در ادوار مختلف مانند انقلاب مشروطه، قیام گوهرشاد، نهضت ملی کردن صنعت نفت، انقلاب اسلامی و دوران دفاع مقدس بسیار برجسته می باشد. در روند شکل گیری و پیروزی انقلاب اسلامی، مساجد یکی از عمده ترین محل های تجمع و اعتراض مردم و شکل گیری تظاهرات علیه رژیم شاه بود. بنابراین در تمامی جنبش ها و حرکت های اسلامی دوره معاصر، مساجد به نقش آفرینی پرداختند و به عنوان یک نهاد مدنی بومی به ارائه کارکردهای گوناگون توانستند در مقایسه با سازمان ها و نهادهای مدنی مدرن مانند باشگاه و احزاب سیاسی نقش بسیار مهمی در جنبش های اسلامی معاصر در جامعه ایفا نمایند.

کلمات کلیدی:

مساجد، سازمان روحانیت، جنبش های اسلامی، انقلاب اسلامی، بسیج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1116823>

